

Motion till riksdagen 2018/19:374

av **Patrick Reslow m.fl. (SD)**

Utveckla fritidshemsverksamheten

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en förändrad lärarutbildning med inriktning mot fritidshem där dessa ska bära ansvaret för jourklasser, särbegåvade barn och antimobbningsarbetet på skolan och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka personaltätheten på fritidshemmen så att det högst går 20 barn per personal samtidigt som man ger dessa kompensatoriska uppgifter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa karensavdraget för fritidspedagoger och förskollärare inom grund- och förskolan och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att grundskolans lägre årskurser ska ges möjlighet att erbjuda läxhjälp på fritis och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den svenska skolan står i dag inför stora och svåra utmaningar. Skolresultaten i Sverige har sjunkit kraftigt i jämförelse med många OECD-länder och vi har under en längre tid haft ett stort inflöde av asylsökande där många väntas börja i den svenska skolan. I en tid när utmaningarna kanske är större än någonsin förut måste vi utnyttja den resurs som fritidshemmen och lärare med inriktning mot fritidshem utgör. Denna lärarkategori arbetar i dag främst med att utveckla barns sociala förmågor och ge dem en meningsfull fritid. Vi menar dock att kraven måste ställas högre och att fritidshemmen och dess personal måste hjälpa till med skolarbetet.

1 En förändrad utvecklad utbildning för lärare med inriktning mot fritidshemmen

Fritidshemmen spelar i dag en stor roll för elevernas sociala utveckling och introduktion till värdefulla fritidsaktiviteter. Dessutom spelar fritidshemmen ofta stor roll för barn som har det svårt på olika sätt. Detta är viktiga uppgifter i dagens skola, uppgifter som självklart inte går att mäta. Vi tror dock att rollen som lärare med inriktning mot fritidshem går att utveckla och att dessa lärare kan erbjuda betydligt mer hjälp åt att få eleverna att nå läroplanens mål. Detta om vi utnyttjar personalen på fritidshemmen på ett smart och effektivt sätt.

Utbildningen för lärare med inriktning mot fritidshem bör innehålla moment där man förvärvar kunskaper i att arbeta i jourklasser där barn med tillfälliga svårigheter vistas temporärt. Det handlar då om speciell ledarskapsutbildning. Extra- eller specialundervisning för barn som hamnat efter av olika orsaker, såsom tillfälliga svårigheter eller tillfällig eftersläpning i utvecklingen är också en arbetsuppgift för denna lärarkategori. Barn i behov av specialpedagog ska självklart få hjälp av en sådan, där ska inte lärare utan specialutbildning på området ersätta professionell hjälp. Likaså bör utbildningen innehålla kunskaper för att vägleda särbegåvade barn vidare i sin ofta snabba takt mot ökade kunskaper. I de fall lärare med inriktning mot fritidshem har utbildning i antimobbingsarbete, som då ofta är mer omfattande än klasslärarnas, faller det sig naturligt att dessa också har huvudansvaret för antimobbingsarbetet på skolan. Det ska också vara en naturlig uppgift att äga huvudansvaret för skolans antimobbingsarbete och lärarna ska vara utbildade för detta. Vi är övertygade om att dessa åtgärder kommer höja statusen och attraktiviteten för arbete på fritidshem.

2 Öka personaltätheten på fritidshemmen

Gruppstorlekarna har ökat på landets fritidshem från ungefär arton barn per grupp 1990 till 41 elever per grupp i dag, samtidigt har personaltätheten halverats under perioden. Det är en mycket omfattande nedrustning av verksamheten på landets fritidshem som skett de två senaste decennierna. Skolinspektionen har konstaterat att lugn och ro nu blivit en bristvara på många fritidshem. I den situation som svensk skola nu befinner sig i vill vi att fritidshemmen utökar sitt ansvar för eleverna, vilket dock är en omöjlig uppgift om inte resurserna utökas. Vi vill därför att ett bindande riktmärke ska finnas om att det högst får gå 20 barn per personal på fritidshemmen. När vi ökar personaltätheten på landets fritidshem är det också rimligt att ge denna verksamhet vissa undervisningskompensatoriska uppgifter för de elever som av någon orsak halkar efter i skolarbetet. Det kan röra sig om hjälp med läxläsning, arbete i jourklasser, extra stöd till särbegåvade barn eller annat.

3 Slopa karensavdraget

Fritidspedagoger inom grundskolan samt förskollärare inom förskolan löper en avsevärt förhöjd risk att smittas av vanliga infektionssjukdomar på sin arbetsplats än de flesta övriga yrkesgrupper. Detta beror självklart på den stora kontaktyta med unga elever som dessa yrkesgrupper utsätter sig för dagligen. I de allra flesta fall har lärare som får en vanlig förkylning smittats på sin arbetsplats. Att då kräva av lärarkåren att dessa själva ska betala karensavdraget (karensdagen) för en sjukskrivning de högst sannolikt erhållit

genom sitt arbete är varken rimligt eller rättvist, inte heller tjänar det till att höja lärarkårens status och attraktivitet.

Att slopa karensavdraget för lärarkåren är en högst betydelsefull åtgärd för lärare med en lön som historiskt har släpat efter. Det är också en åtgärd för att förbättra situationen för lärarna som staten har ett direkt beslutsmandat över. Tillika är detta en rättvis reform som tjänar till att höja läraryrkets attraktionskraft.

4 Ge möjlighet till läxhjälp på fritids

Frågan om läxhjälp har varit aktuell i samhällsdebatten de senaste åren och en del förslag har förts fram. De har dock inte varit tillräckliga. Vi föreslår därför att de elever som så önskar ska erbjudas läxhjälp på fritidshemmen. En av tankarna bakom fritidsverksamheten är att komplettera hemmet och föräldrarna, att även komplettera hemmet när det gäller läxhjälp ter sig både naturligt och effektivt. Självklart kommer fritidsverksamheten att behöva personalförstärkning efter denna reform, det blir ändå betydligt billigare än att anställa extra lärare för att skolan ska erbjuda läxhjälp.

Vi vill därför att grundskolans lägre årskurser ges möjlighet att erbjuda läxhjälp under fritidsverksamheten och att personalen förstärks så att inte övrig verksamhet blir lidande.

Patrick Reslow (SD)

Robert Stenkvist (SD)

Jörgen Grubb (SD)

Clara Aranda (SD)

Richard Jomshof (SD)

Michael Rubbestad (SD)

Ebba Hermansson (SD)

Linda Lindberg (SD)